

▶ 21 Febrero, 2016

ART & CO PILAR PARCERISAS

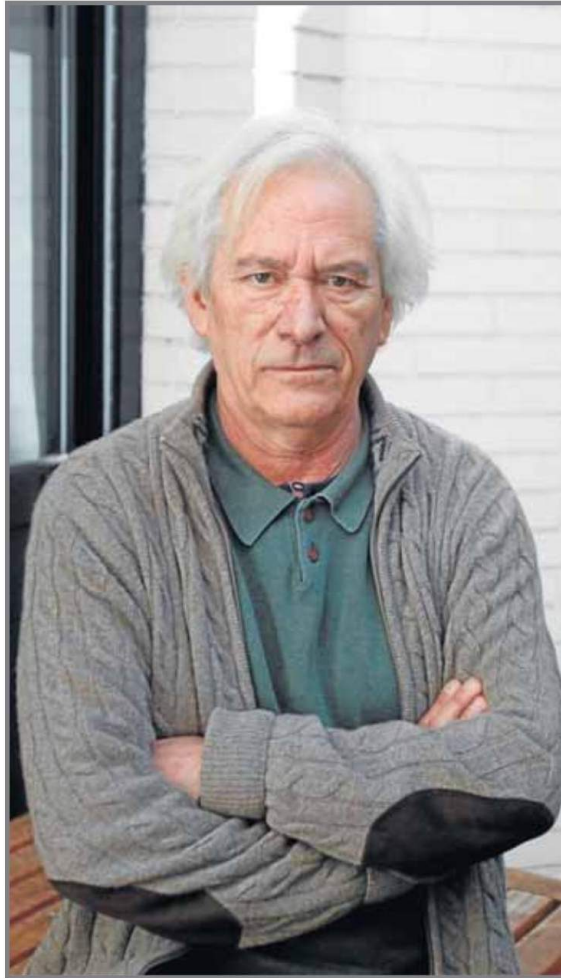
Desnonaments fotogràfics

Foto denúncia

La fotografia de Manel Armengol al seu pis de l'Eixample a punt de ser desnonat amb tot el seu arxiu fotogràfic al darrere sense destí es va convertir en la imatge simbòlica de la crisi en la cultura que va denunciar la premsa. Ni Plans Nacionals de la Fotografia, ni projectes virtuals de Centres Nacionals de la Fotografia van aturar aquesta instantània colpidora d'una vida dedicada a la fotografia, d'un patrimoni indiscutible d'imatges de la Transició i, a la vegada, la imatge seguia clamant per unes polítiques de patrimoni fotogràfic que fossin reals i no acabessin amb un portal informatiu sobre els fotògrafs de Catalunya, que és l'estadi en el qual ens ha instal·lat un centre de la fotografia adscrit al MNAC, però que no existeix més que en un portal a la xarxa. Sense desmerèixer l'esforç que ha significat la creació de www.fotografiaacatalunya.cat, tot país que ho sigui o vulgui ser-ho ha de tenir les seves polítiques culturals sobre la fotografia i Catalunya les ha abandonat des de fa força temps, malgrat ser un país amb una riquesa de creadors extraordinària. En l'estira-i-arrotonsa dels museus amb el sector dels fotògrafs, els uns per considerar que són els museus els que han de tenir la fotografia sota la seva custòdia i així evitar que es creïn centres paral·lels, i el desig i reivindicació dels fotògrafs d'un centre específic i propi, ha anat passant el temps. Al final, la conclusió resultant és una foto estranya: un museu, que és el MNAC, al qual se li dona la responsabilitat, però sense diners ni espai físic, i els continguts van a parar a un web virtual. Som tan moderns, que amb l'excusa de la falta de diners convertim les polítiques patrimonials en virtuals. Res més surrealista.

Patrimonialitzar la fotografia

La generació de fotògrafs que han lluitat per la fotografia s'ha trobat a les portes de la jubilació sense una política patrimonial. Ells han estat els primers a col·leccionar la fotografia històrica, a invertir en la seva difusió, a reivindicar els valors de la història de la fotografia i a escriure un relat que va de la creació a l'arxiu. Aquí hi ha hagut un

teixos fotògrafs són els que tenen les millors col·leccions. Es pot apreciar actualment en la magnífica col·lecció de fotografies de retrats que Pere Formiguera va atresorar en vida i que exhibeix el Centre d'Art Les Bernardes de Salt, i també en la col·lecció de la Fundació Fòrum, fruit de molts anys de dedicació a la fotografia de David Balsells i Chantal Grande. En mans privades, la Fundació Fotocolectania ha anat fomentant el col·leccionisme, i la Fundació Vila Casas ha anat ampliant la seva atenció a la fotografia, ara amb una excel·lent exposició de Manel Esclusa a Torroella de Montgrí. Algunes galeries també han estat fidels a la fotografia, com la galeria dels Àngels, que mostra actualment fotografies de Jorge Ribalta, o la galeria Eude, sempre amatent a la fotografia.

L'adéu a la Primavera Fotogràfica

Entre els anys 1982 i 2004 aquest certamen va crear una solidaritat fotogràfica entre institucions públiques i privades sota l'impuls de la Delegació d'Arts Plàstiques de la Generalitat. Es va deixar caure amb aquella alegria que només dona la ignorància o l'autosuficiència de pensar que ja som un país normal pel que fa a la fotografia. El relleu, com és obvi, l'ha

pres el certamen PhotoEspaña, amb bombo i platerets a Madrid, amb tots els recursos estatals. Com sempre, hem estat pioners, inventors, però incapaços de consolidar unes polítiques fotogràfiques. El cas Centelles va ser l'avís que no anàvem bé. La reivindicació de Joan Colom i la seva difusió a París va donar consciència de creació i patrimoni fotogràfic exportable. La generació dels anys 50 va clamar al cel sobre el destí dels seus arxius: Colita, Maspons, Miserachs... Les solucions han estat diferents per a tots ells. Ni l'ISCAN ni altres iniciatives o certàmens del país han suplert el dinamisme al país de la Primavera Fotogràfica, ni la Virreina està enfocada al patrimoni.

La foto de Manel Armengol ens diu que la normalitat no es veu per enlloc i que la política patrimonial fotogràfica no pot ser només virtual. *

El cas Centelles va ser l'avís: no anàvem bé

treball immens de fotògrafs com Joan Fontcuberta i Jorge Ribalta. Des de les Jornades de la Fotografia celebrades el 1980, que van generar la Primavera Fotogràfica, fins al Llibre Blanc de la Fotografia del 1996, i la creació del departament de fotografia del MNAC, resultat de les compres i donacions que amb l'antic Fons d'Art de la Generalitat es van dur a terme a partir de les exposicions de la Primavera Fotogràfica, hi ha un llarg recorregut. Però els ma-

41
CULTURA
21.02.2016

L

La foto de Manel Armengol ens diu que la normalitat no es veu per enlloc i que la política patrimonial fotogràfica no pot ser només virtual

Manel Armengol s'ha convertit en la imatge simbòlica de la crisi en la cultura
ORIOL DURAN

Art